

№ 1 РІК ВИДАННЯ XVI

ЦІНА 1 КРБ.

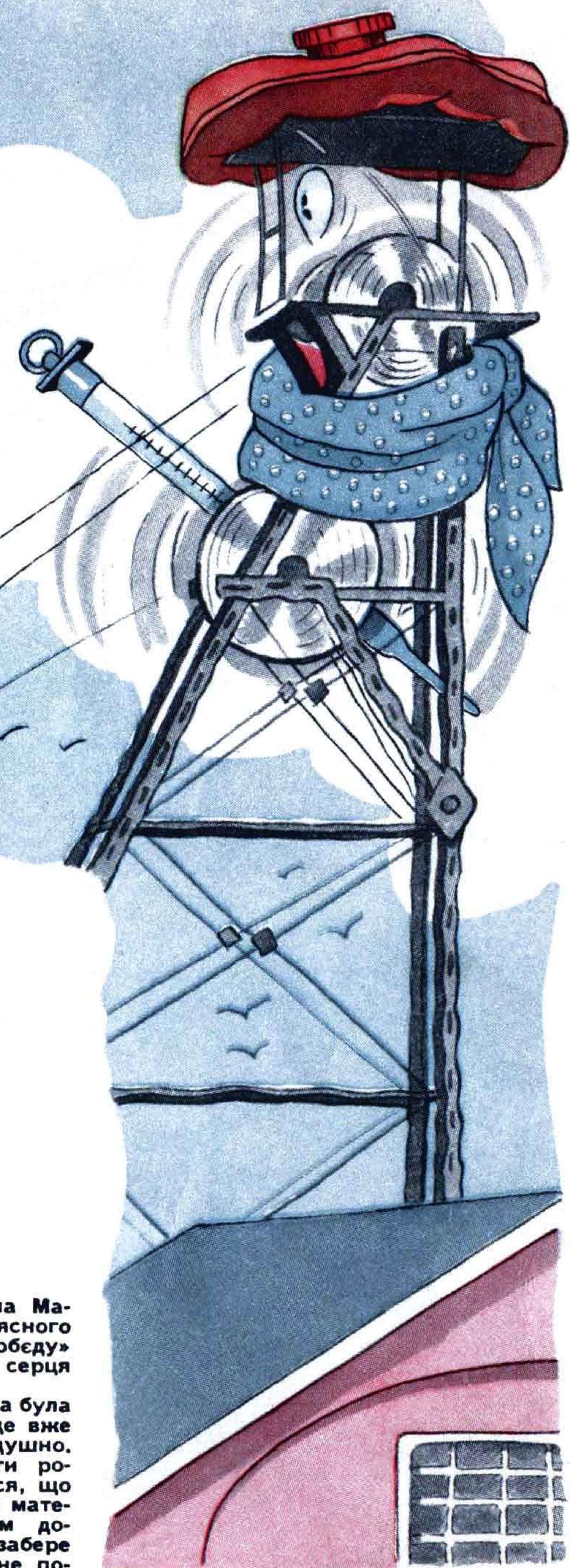
КІЇВ. СІЧЕНЬ 1956

ШЕРЕЩЬ

Мал. В. ГЛІВЕНКА

— Пильно охороняйте, діду, цю бабу,
бо це тільки й снігу, що в нас затримано.

ДЕСЬ У ДОНБАСІ

— Що з тобою, сусідко?
— У мене штурмова гарячка.

Здоровенські БУЛЛІ.

Лист Михайліві Антоновичу МАЛЮТІ —
начальникові управління благоустрою м. Києва.

Вельмишановний Михайлів Антоновичу!

Щиро сердо вітає вас ваша старенька мати Домінікія Яківна Малюта й просить передати, що вона іде й не діждеться того ясного дня, коли її рідне дитя, її любий Михась сяде у власну «Победу» та прилине в Попільню, щоб приголубити, пригортнути до серця свою 83-річну матусю.

Домінікія Яківна дуже вибачається перед вами, що змушена була доручити таке тонке, інтимне діло «Перцеві». Але, повірте, це вже не її гріх, а ваш, тому не гнівайтесь на неї і простіть великудушно.

Десять років не бачила вас Домінікія Яківна, більше десяти років писала в гості клиника, в усі вікна виглядала. Сподівалася, що приде синочок (до Попільні ж рукою подати), щирим словом материнську душу зігріє, про життя-буття розпитає, може, чим допоможе, глянувши на вік похилий, а може й до себе в Київ забере життя доживати. Та не діждалася старенька дорогої гостя, не получила від нього за десять років ні слова одвіту, ні слова привіту.

— Наче йому заціпило, — скаржиться Домінікія Яківна, витираючи гірку слізозу. — Тільки у снах його й бачу привітним і добрим та загаду ті роки, як вони ще під столом пішки ходило. Яке це було янголя! Посаджу його було на припічку, кашею годую, а воно, любебенське, носиком шморгає, очиць з мене не зводить, кашу вплітає та все щебече, та все щебече. «Як я, — каже, — мамунцю, виросту великим, то цукерки купуватиму й вас годуватиму». А потім оближе щічки, обхопить рученятами за шию і цілус, цілус...

— А потім пішов Михась вчитися. Важко мені було, бо я рано лишилася вдовою, але сина підтримувала, як могла. Кожну копійку берегла, все йому віддавала, тільки б вивчився, тільки б у люди вибачився. Писав він листи та все в них переказував, що як вичитується на інженера, то вже нічого для мене не пошкодує, не пожаліє. «І руки цілуватиму, і білу постіль вам, мамо, слатиму».

А тепер і цукеркою його не заманиш!

Виглядає мати сина, не єде і синочок: не єде і сьогодні, і взавтра, не єде ні вранці, ні вдень, ні вечорі.. Нема сина рік, нема сина два, нема його довгі роки...

А мати старенька: нема сили ні заробити на життя, нема на що й одежини придбати... Боляче матері, та нема її, старенькій, іншої розради, як удастися до народного суду; може, суд примусить синочка на материне горе зглянутися...

І от судова повістка! Розпеченим залізом жигонула вона в холоне серце вас, Михайлів Антоновичу.

Після довгих років мовчання згадали ви материну адресу:

«Мамо!

Повертаю Вам судову повістку Попелянського суду. Прошу справу припинити, бо я Вам буду щомісяця висилати по 100 карбованців. Ваш учинок к сину (судовий) нехороший.

Миша.

Перші 100 карбованців посилаю переказом разом із листом.
Напис на переказі:

«Мамо! Посилаю Вам 100 карбованців і далі висилатиму Вам щомісяця таку ж суму. Прошу припинити справу в суді.

Миша.

Отакий ви синочок! Вислали мамі «допомогу», щоб викупити із суду материн позов!

Та ще й повчаєте стару матір: учинок ваш, мовляв, нехороший!
Мудрого викохала мама сина, не нарадується!

Шануймо, Михайлів Антоновичу, наших стареньких мам! Любімо їх, дорослими Малютами ставши, як любили, невинними малятами бувши. Шануймо й любімо від усієї душі, від усого серця.

Од вашого ПЕРЦЯ.

ПОЕТ ВІДОМИЙ РОБИТЬ ЗВІТ...

Поет відомий робить звіт
І нові книги линуть в світ,
Та вірші в них
з минулих літ.

А видавці — та що й казати!
Навчились швидко видавати:
Два дні — і книга: «Нові хати»,
Але — це ж видно й дітворі —
Хоч вірші гарні, та старі...

Усім давно вони відомі.
Тра нових вікон
в новім домі!

Ми словом ділимось щирим,
І, як один, звичайно, вірим,
Що в новім році
буде нових
І назві книг

у всіх шановних!

Олекса ЮЩЕНКО.

У СУСІДА ФЕРМА НОВА...

У сусіда ферма нова,
Буде й друга ось готова,
А у мене з того літа
Ще ж і досі не накрита.

У сусіда, у Діброви,
Всі корови, як корови,
А у мене, як цимбали,
Бо всі ялівками стали.

В нього ситі поросята,
І птахоферма, як палата,
А я маю курок триста,
Та й ті квокчуть усі чисто...

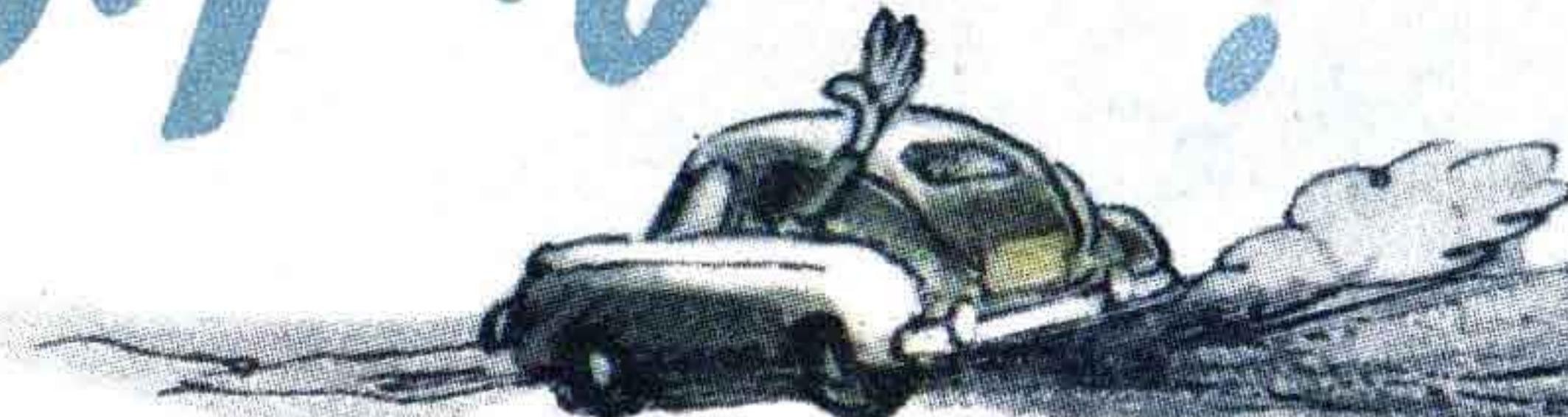
Всі сусіда поважають,
А мене все тільки лають...
— В чому тут шукать причину? —
Чоловік пита дружину.

— Бо ти збився з пантелеїку... —
Каже жінка чоловіку, —
Сам застряв, як віз в болоті,
І заважаєш всім в роботі.

Ти почни робити краще,
Чи до біса йди, ледаща,
А то ждеш, як цар Микола,
Доки виженуть з престола!..

Микола НАЗАРОВ.

Привіт!

Польовий стан тракторної бригади однієї МТС розташувався під невеличким переліском, де стояв сякий-такий вагон, по правді сказати, обшарпаний вагон, з вузькими у вагоні лавами, на яких валялися довгасті, тонкуваті перепічки...

Про ті перепічки голова правління колгоспу, пишаючись, самозадоволено говорив:

— Колгосп не поскупився і придбав для трактористів матраци! О! А ви говорите!! У нас механізатори, як ніде, заосмотрені! О!

Ви цікавитеся, в якім це колгоспі і в якій МТС?

Подумайте самі! А найкраще поїдьте в польовий стан тракторної бригади та ї подивіться: може, якраз саме це у вашому колгоспі і у вашій МТС...

Зима, — кажете,—тепер? Польових станів нема вже на полі?

Так тоді подивіться, де ті перепічки на зиму поскладано, от і пересвідчтеся, чи це у вас, чи не у вас!

У тому вагоні стояв похмурій і завжди мовчазний радіоприймач, — хоч і стирчала над вагоном антена, — бо батареї біля того радіоприймача давно вже повисихали, сіра мишка там кубелечко намостила, і в нічній тиші часто-густо чулися звідти мишачі позивні — пі-пі! пі-пі!

Голова правління колгоспу, пишаючись, самозадоволено говорив:

— У нас польовий стан тракторної бригади радіофікований! А ви говорите? Щоб я та поскупився для культурного обслуговування наших механізаторів?! О! У них є й шахи, у них є й доміно! Вони в мене культурно відповічають! О! І газети! І журнали! О!

Шахову дошку шашлі поточили, шахові фігури миші погрізли, а з доміно залишився самий «генерал» (дубль шість).

Газети надходять на польовий стан...

От і вчора, і третього дня, і на тому тижні:

— А де наші газети, товариши?

— А я пліту чим розпалюватиму? — кричить Одарка-куховарка. — Дрова вогкі, не горять, без обіду будете!

Механізатори культурний свій відпочинок щодня проводять так:

— Карті місце!

— Ти куди шістку кидаєш?! Сімка ж іде! Одарка-куховарка щодня кепкує:

— Дайте я з ваших карт юшки наварю: до того вони засмальцювані.

Механізатори описаної тракторної бригади працюють сумілінно, і врохай в колгоспі непогані...

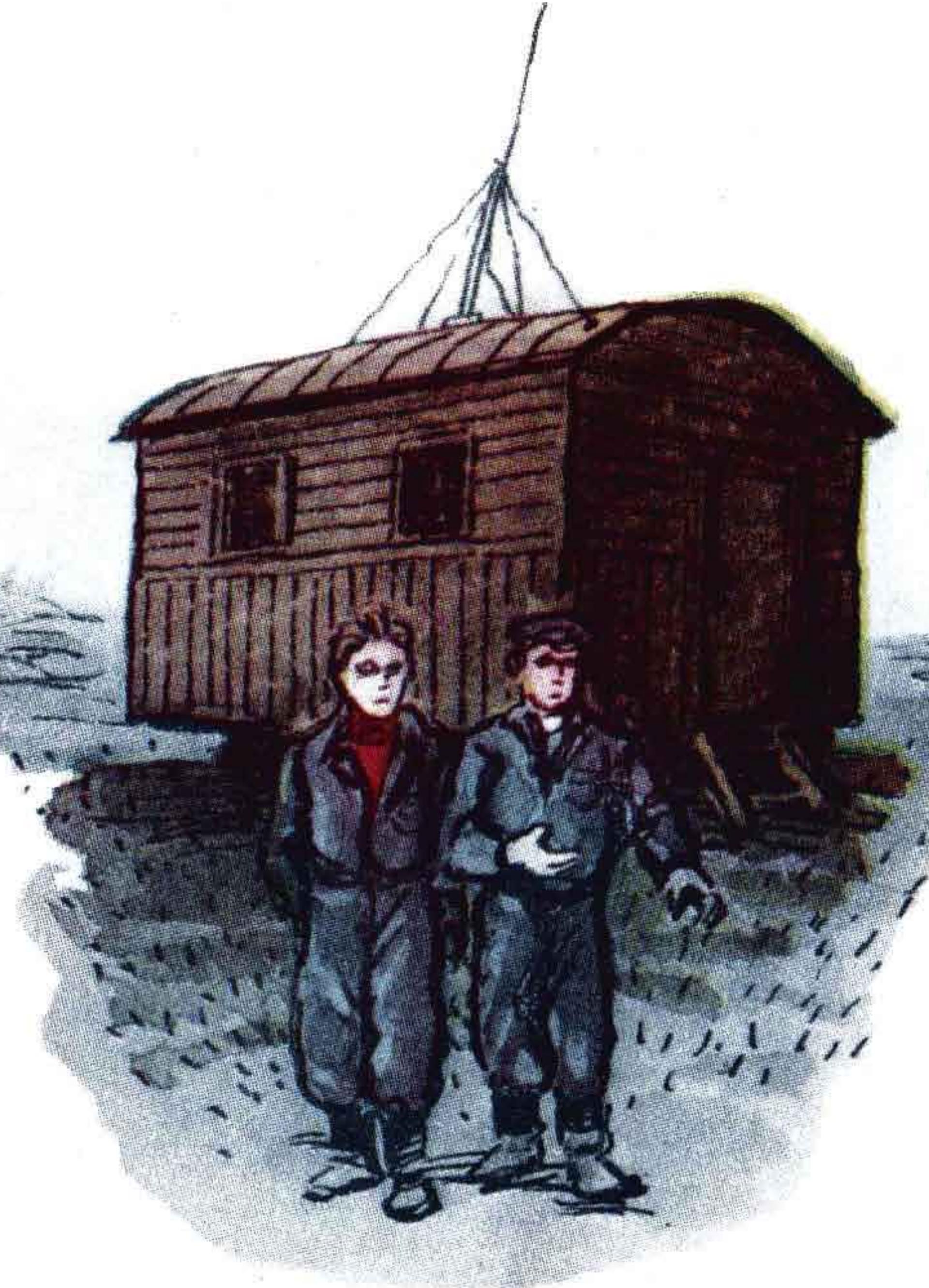
— Та поговори ти з головою, доки ми будемо отак тут поневірятися! — бралися за бригадира трактористи й комбайнери.

— Та в мене від балачок уже язик опух! — одмахувався бригадир. — Хіба ви не знаете голови нашої артілі?!

А голова артілі тимчасом скрізь вихваляється:

— От у мене механізатори! Вони в мене живуть, як... Та куди там мені так жити!

Бригадир тракторної бригади і трактористи з комбайнераами думали:

Привіт!

— Здорові були, товариши механізатори! — привітався з машини начальник.

— Здрастуйте, товаришу начальник!

— Якої МТС будете?

— Енської.

— Яка бригада?

— Надцята!

— Хто бригадиром?

— Непитайлло!

— А чув-чув! Непогано, товариши, працюєте! Молодці!

— Та воно так, товаришу начальник, та ми могли б і краще працювати, якби умови в нас...

— А які-такі умови? Секретар райкому говорив мені, що ваш колгосп усім вас, товариши, забезпечує!

— Та ви зайдіть, подивіться самі...

— Та слід би було, товариши, та на сьогодні якраз я скликав головних агрономів МТС області... Поспішаю, щоб не запізнились! Незручно, знаєте! Темпів, товариши, не здавайте! Мені дуже приємно буде вручити вам перехідний Червоний прапор обкому й обласної Ради, як найкращій тракторний бригаді в області. Натискуйте, дорогі товариши! Привіт! Привіт!

Та й поїхав.

* * *

От другого разу завітав до польового стану тракторної бригади секретар райкому партії.

— Здорові були, товариши механізатори! — привітно вигукнув з машини секретар. — Як ся маєте!

— От добре, товаришу секретар, що приїхали! Живемо ми, по правді сказати, не дуже! Та зайдіть самі, подивіться!

— А працюєте ви непогано, товариши! Молодці!

— Та працюємо! А могли б і краще працювати, так умови в нас, товаришу...

— А які-такі умови? Голова мені доповідав, що всім забезпечений!

— Та ви зайдіть, подивіться самі...

— Правильно, товариши, слід-таки мені з вами поговорити, так, розумієте, бюро через півгодини! Іншим разом обов'язково поговоримо! А темпів не здавайте! Hi! Hi! Рівняйтесь на кращих! Ангеліну випередити слід! Гіталова! О! Ну, привіт, привіт!

Та й поїхав.

* * *

От третього разу йхав повз польовий стан тракторної бригади начальник обласного управління сільського господарства.

* * *

Довелося оце й мені перед Новим роком проїздити повз Енську МТС. Зустрів мене бригадир тракторної бригади товарищ Непитайлло.

— Ну, як живете? — питаю.

— Та нічого, — відповідає т. Непитайлло. — А можна б жити далі, якби наші керівники більше нам, механізаторам, уваги приділяли! Та ви зайдіть, ми вам розкажемо, а ви їх у «Перці»!.. От матеріальчик! Зайдіть, поговоримо!

— Та воно б і слід справді зайти, так сьогодні ж переддень Нового року, онуки чекають Новий рік зустрічати, не можу, ніяк не можу! Хай іншим разом! А трактори ви ремонтуйте як слід! І темпів не збавляйте! Привіт! Привіт! Новорічний!

Та й поїхав.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У «Перці» було надруковано фейлетона про те, що я ніби не заїхав до тракторної бригади Енської МТС, незважаючи на запрошення бригадира познайомитися з їхнім життям і допомогти ліквідувати неполадки в їхньому побуті. Факти підтвердилися. Оголошу собі сувору догану з останнім попередженням. На випадок повторення такого, буде вжито як найрішучіших заходів аж до привселядного занурення власної совіті у макітру з територією червоним перцем.

О. В.

ВЖИВ ЗАХОДІВ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Товаришу міліціонер, там хулігани жінку б'ють!
— Скажіть їм, що це некультурно.

Мал. Л. КАПЛАНА

— Любонько, тут у мене на столі дуже важливий папірець лежав...
Ти його не бачила?

Хоч Кілочкі ТЕШИ

На Прилуцькому меблевому комбінаті (Чернігівська область) є чимало раціоналізаторів. Та їм дуже не везе. Що б вони не винайшли, що б не придумали, що б не вдосконалили, все негайно ж виявляється запізнілим відкриттям Америки.

У виробничо-технічному відділі сидить там сильно мудрий та великорозумний майстер на всі руки і невтомний винахідник Михайло Рувимович Бергер. Його творча думка соколом ширяє, завжди вперед залітає, і ніхто ту думку ні обігнати, ні обскакати не може.

Довго думав, довго мізкував робітник Купрій, як би його механізувати прирізування вкладної кришки круглого столу, щоб менше з тією кришкою возитися, менше часу дорого-го витрачати на її обробку.

І увінчалися творчі шукання робітника успіхом. Одного ранку радій і схвильований зайшов він до Бергера в кабінет і розповів йому про свою раціоналізацію. Вислухав його уважно Михайло Рувимович, грюкнув об стіл кулаком і вигукнув:

— Кришка!

— Ну так, кришка... — погодився робітник. — Тепер ми її будемо прирізувати швидко й дешево...

— Я не про ту кришку, — буркнув Бергер. — Я про те, що на цьому крапку треба поставити.

— Як це так? — розгубився робітник.

— А дуже просто, — засміявся начальник відділу. — Ви гадаєте, що ви один над цією проблемою думали? Е, ні, голубе мій! Ви ще не встигли ногу підняти, як я вже був на коні. Я давно вже ночей не досипаю, грюю лоба над цією кришкою. Ясно?

Ображений робітник покинув кабінет невтомного «раціоналізатора».

...Відтоді минуло два роки. Вкладні кришки досі прирізуються вручну. Михайло Рувимович більше про них не згадує. Він «прирізав» розумну пропозицію робітника і надовго заспокоївся.

Трохи пізніше верстяник Маценко з та-кою ж радістю і з не меншим хвилюванням розповів Бергерові про те, що він додумався, як механізувати свердління отворів у гардеробах. Михайло Рувимович, скептично й поблажливо вислухавши робітника, гигикнув:

— Спізнились, голубчику. У мене вже креслення готові, а ви грюкаєте у відчинені двері.

Минали місяці. Ніхто не знає, що там креслив Бергер, і чи взагалі він креслив щось, але цінну пропозицію робітника він перекреслив грубо й безжалісно. Про неї вже майже ніхто й не згадує.

Невгамовний Маценко не заспокоївся. Згодом він запропонував механізувати виготовлення кілочків для гардеробів.

І знову нічого не вийшло. Бергер замаринував і цю пропозицію. Йому хоч кілочки на голові теші, — він співає своєї:

— Я це знаю. Я над цим працюю... У цьому нічого немає нового.

Зараз у столі Бергера маринуються тринадцять пропозицій робітників. І ні директор комбінату Льодін, ні головний інженер Проданенко досі не додумалися насвердлити дірок у тому столі, щоб пропозиції могли світ побачити.

Меблі, мабуть, бояться зіпсувати...

П. ДУБКО.

— Товариші радіоглядачі, прокиньтесь! Продовжуємо нашу телепередачу.

Чарівний Металолом...

У старій казці розповідається про те, як давнім-давно в якомусь царстві-государстві добрі чарівниці обдаровували новонароджену королівну. Одна чарівниця подарувала її доброту, друга — здоров'я, третя — гарний голос, четверта — уміння розуміти мову птахів та звірів і т. д.

Але то було в давні часи, та ще й у казці. Проте й нині всі добрі люди радіють новонародженим і обдаровують їх не тільки ласкою та увагою.

Новонародженими можуть бути не лише діти. Народжуються у нас і нові МДС, і заводи, і фабрики, і цілі міста. От і зараз на Закарпатті народилася нова машинно-дорожна станція (МДС). І судилася її прекрасна доля: нові дороги і мости будувати, старі в добром ладу тримати.

Розпорядився керуючий республіканським трестом механізації земляних робіт т. Крикуненко, щоб діючі МДС передали своїй молодшій сестрі деякі устаткування для організації робіт. От зійшлися біля колиски новонародженої старші МДС та інші підприємства. Першою прийшла Станіславська машинно-дорожна станція і передала їй токарний верстат. Другим — Артемівський ремонтно-механічний завод. Він передав два верстати — токарний і стругальний. Ворошиловградська МДС принесла свердлильний верстат, Каховська — каменебробарку. Передачі сипались, як з рога достатку: і скрепери, і бульдозери, і розпушувачі.

І почала Закарпатська МДС жити й працювати... Та минуло небагато часу, і новонароджена зробила своїм піклувальникам новорічний сюрприз: перевитратила на механізації робіт мало не 200 тис. карбованців! Здивувалися в Міністерстві автомобільного транспорту та шосейних шляхів, розвели руками в тресті.

— Ми ж цій МДС і те, і се, а вона — перевитрати робить!..

Та так обурюються, що навіть не помічають, що всі згадані родичі МДС збули новонароджений не устаткування, а металоломом: каменебробаркою можна дробити не камінь, а хіба що горіхи, а верстатаами не можна ні свердлити, ні точити, ні шліфувати. От і вийшло, що механізми на Закарпатській МДС стоять, а робота йде дідівським способом — вручну.

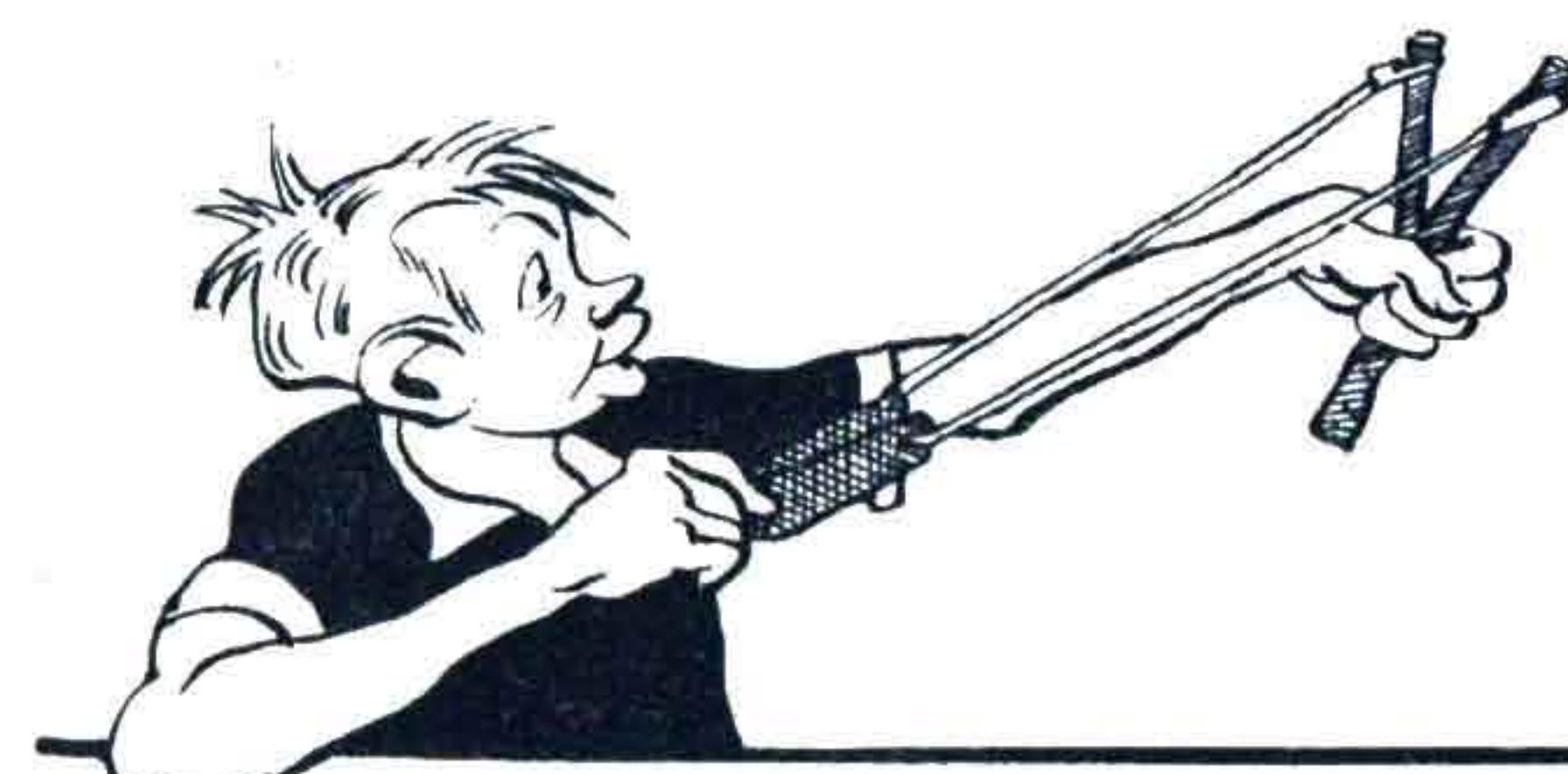
У казці королівна від останнього подарунка злої відьми заснула мертвим сном, аж поки захожий королевич не розбудив її. Так то в казці.

А хто візьме на себе роль королевича й оживить мертвий мотлох, переданий новонародженні машинно-дорожній станції? Керуючий республіканським трестом механізації земляних робіт т. Крикуненко? Чи, може, Міністерство автомобільного транспорту та шосейних шляхів доручить це дідові Морозу? Щоб було справді, як у казці!

Д. ТИТЕНКО.

БАТЬКИ Й ДІТИ (МІНІАТЮРИ)

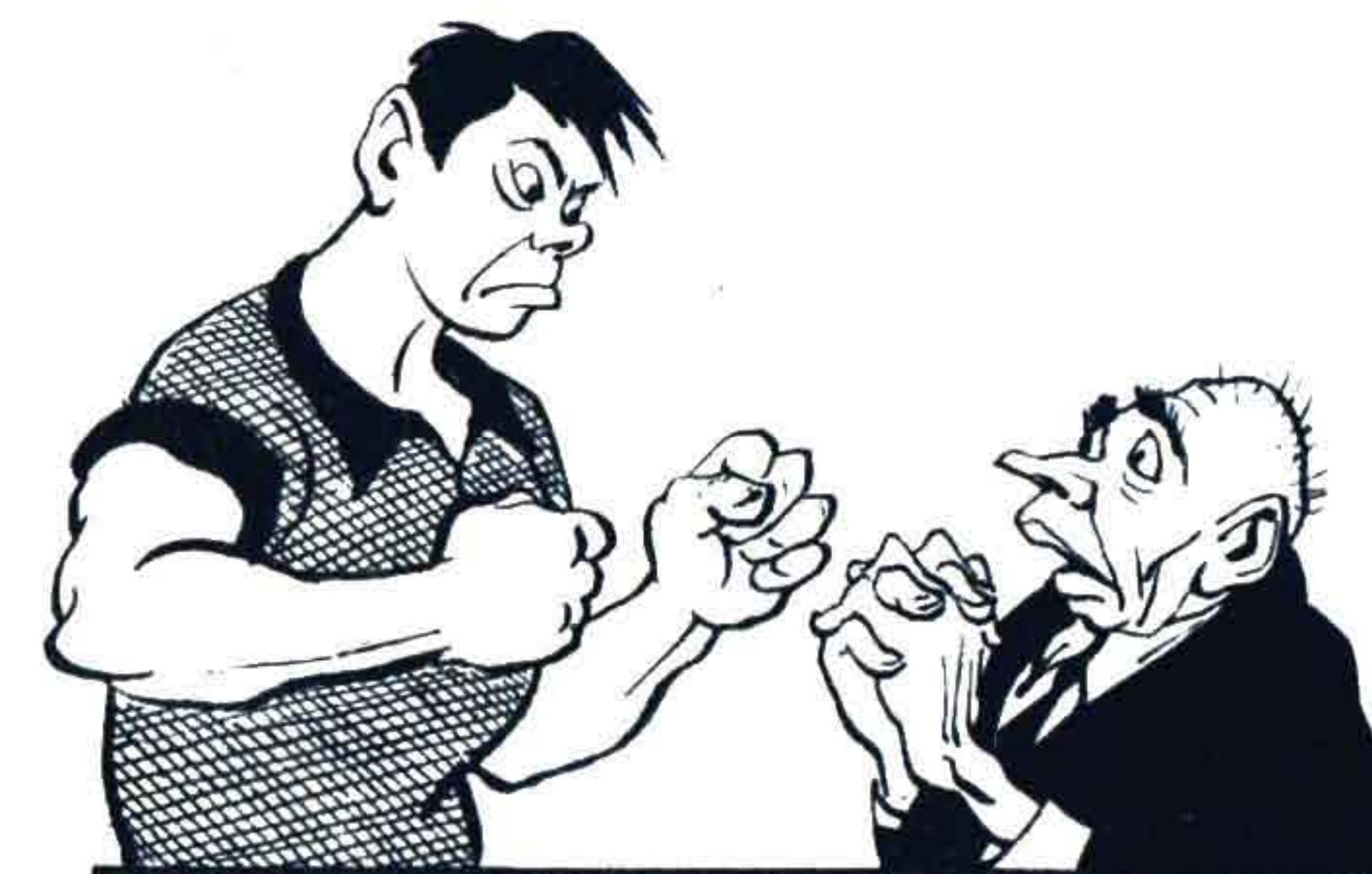
КРИХІТКА

— Оце герой! — хвалився сином татко,
З фужера допиваючи вино. —
Таке мале, а вибило з рогатки
Аж на десятім поверсі вікно!..

ЧОРНА НЕВДЯЧНІСТЬ

— Невдячний, сину, ти! Це ж дико! Це
жахливо! —
Недавно батечко підняв великий шум.—
Ростив тебе, беріг, щодня давав на пиво,
А ти, свиня, пропив найкращий мій костюм...

ПОРТРЕТ ВИХОВАТЕЛЯ

За двадцять літ синка
він виховав такого,
Що навіть сам тепер
ховається від нього!
П. ГЛАЗОВИЙ.

Іллюстрація в редро- модальному добрі

УКРАЇНСЬКА САТИРИЧНА
ЧАСІВ ПЕРШОЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

— Що це ви, добродію, так озбройлися, мов лицар на турнір?
— А це я, сусіде, на вибори маю йти.

— Обніміте, брати мої, найстаршого брата!
— Та хай він тобі сказиться! У нас і так болять в'язи від його обіймів.

— Обніміте, брати мої, найстаршого брата!
— Та хай він тобі сказиться! У нас і так болять в'язи від його обіймів.

МЕТУТЬ

Сніг мете степами,
Вітер порохами,
Покойка в хаті робить те.

Щіткою своюю,
А козак матнею
(у Шевченка) улицю мете.

Гендляр мете зиски,
А голодний з миски
Так мете, аж годі духзвести.

Наші ж генерали,
Піхни, клерикали
Раді б нас з лиця землі змети.

Шлейфом метуть дами,
Цензор олівіями
Вільне слово так мете, як в дим.

Страх мете юбою,
Смерть мете косою,
Лиш метелик не мете нічим.

Ів. ФРАНКО.

З КОМЕНТАРІВ ТА УВАГ офіційної особи до творів Шевченка.

«Думи мої, думи мої, лихо мені з вами». — Справді лиxo, але цьому лихові можна почасті запомогти, якщо хоч половину тих дум цілком заборонити.

«Я на сторожі коло них (людів) поставлю слово». — Правдиво їй мудро! Але треба піти далі і щось на сторожі ї коло слова поставити.

«На розпутті кобзар сидить, та на кобзі грає. Кругом хлопці та дівчата». — А за чим же дивиться поліція? Знаємо ці пісні! Надалі цього не дозволяти!

«Сини мої, гайдамаки! Світ широкий, воля!... Треба б відшукати, де авторові сини, та потягти на допит! Шершень з Миргорода.

Се пісня не нова! Всім байдуже у сні,
Чи світять місяць і зірки на небі,
Та миле сонце всім в тяжкі робучі дні
І не марна їм поміч у потребі.

Се пісня не нова! Про щастя гарні мрії,
Бажання тихі долі для народу,
На ненародженіх покладені надії,
У затишку балачки про свободу.

Се пісня не нова! Про правду і про волю.
Та щоб здобути се добро пробоем,
Щоби з нещасними лиху ділити долю,
І жити треба й полягти героем!

О. МАКОВЕЙ.

ПЕРЕСІВ

Давно колись сказав Прем'єр:
«Я знаю, що робить тепер,
Я знаю, я спаси Росію!»
І в Вітте^{*} всі знайшли месю.
І тут почав Прем'єр «спасати»:
Союзи, з'їди зачинять,
Тому часопис заборонить,
У того від «зла» в тюрму склонити.

А ми, поки не трупи ще,
Благаем бога гаряче:
«Господь! Росію Вітте «спас»,
А Ти спаси від Вітте нас!»

Я. СУМ.

* Вітте — царський державний діяч, в 1905—06 рр. голова ради міністрів.

БАБА ПАЛАЖКА І БАБА ПАРАСКА

— А дума таки буде, кумасю?
— Буде, буде. Невідомо тільки, коли.
— Мені здається, кумасю, що з тої думи не буде добра.
— А чому так?
— Та як же, — дивіться самі: хто буде в тій думі? Ні я не буду, ні ви не будете.
— Так, так. На жінок, либонь, кажуть, не поширюється виборче право.
— Ох, лишенко, лишенко. І коли та права буде на світі? Хіба ж ми не такі люди? Хіба ми не так працюємо, як чоловіки? А чому ж така неправда?
— Та не журіться, кумасю. Ще подиви-мось, що то буде за дума; кажуть, така буде, що нема чого й тужити.

БЮРОКРАТ І СИН

— Дивися, тату, скільки он народу!
І всі кричат там про якуся свободу,
Ще просять дітям хліба і книжок.
Давай, я однесу хоч піріжок...

— Не треба хліба бідлові носити,
А то захочут потім ще і пити,
А далі ще почнуть вони кричати,
Подай землі їм, шкіл і хат!..

АСКЕЛО.

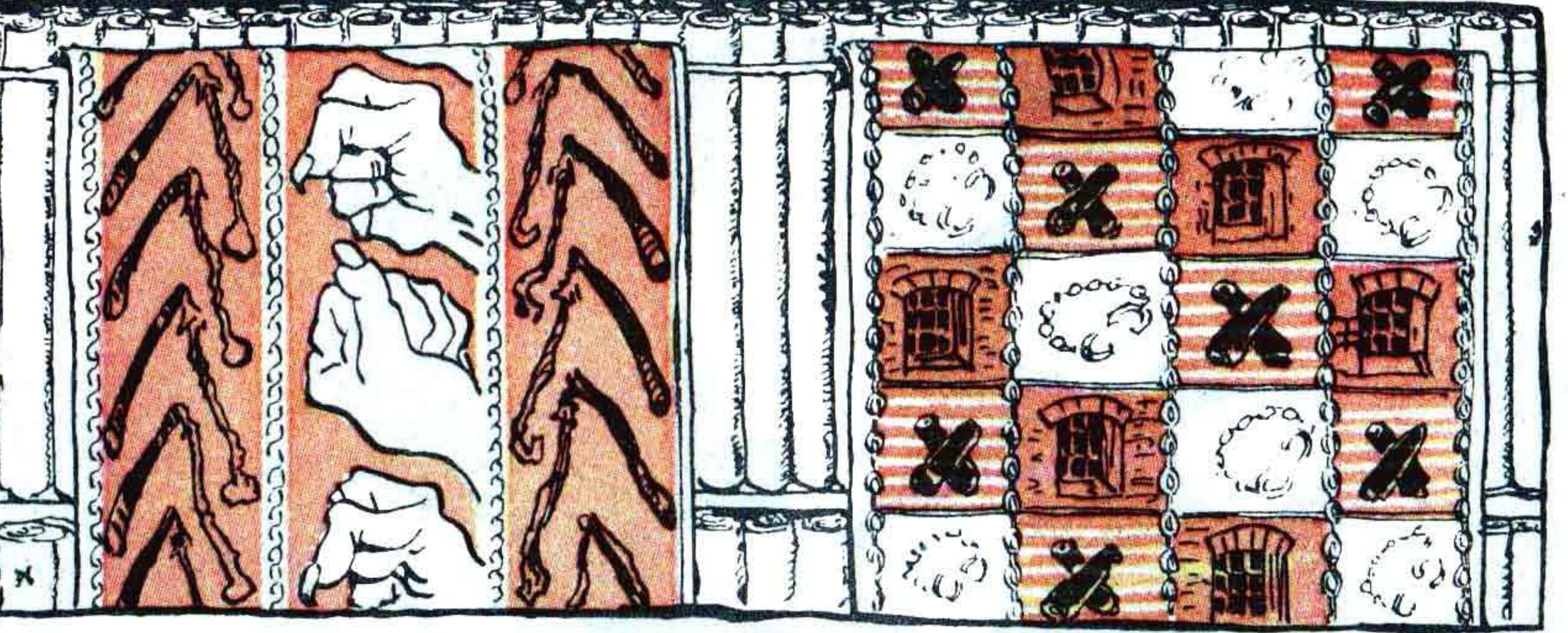

НАШІ БЕСІДИ

— Коли Державна Дума буде міцніша дуба?
— Коли вона не дасть дуба!

— Пишуть, що кадети проектиують запро-
вадити в життя знамениту «восьмьорку».
— Як, — 8-годинний робочий день?
— Ні, 8-літню кару за свободу слова!

— Доки житиме Державна Дума?
— Доти буде такою, як тепер, — мертвю.

Зразки наймодніших шпалер для окраси світлиць членів партії «Союзу руського народу».

* «Союз руського народу» — черносотенна партія.

«Од молдаванина до фінна на всіх язиках все мовчить, бо... благонеструє».

Т. ШЕВЧЕНКО.

Селян наділяють землею...

Вночі, коли йшов дощ

(З ЦИКЛУ „КЕМІНЕ СМІСТЬСЯ“)

Стало тільки лиш смеркати,
Але багачі
Йшли уже бенкетувати
В бая уночі.

Йшли веселі та пихаті —
Гордість в них без мен...
І в обірванім халаті
Кеміне йшов теж.

Реготали у ту пору
Радісно мули.
Ось вони уже до двору
Бая підійшли.

Бай гостей своїх стрічає:
Рівні ж як не як!
Кеміне лиш не впуснає,
Бо шахір — бідняк.

Бродить він, пісні складає,
З бідняками розмовляє —
Це його судьба,
Але щоб в такім халаті
Він сидів у байській хаті, —
Басів ганьба.

Так його і не впустили
Навіть на поріг...
Кеміне пішов похило
Пошукати нічліг.

Так уже судилось, видно,
Що до темноти
Відшукав кибитку бідну,
Проситься ввійти.

— Що ж, зайдіть, зайдіть поспати,
Місце у нас є, —
І впускає гостя мати,
Край тандир * стає.

В казанку кипить, кленоче
На яснім вогні...
Кеміне вже їсти хоче,
Хилиться у сні.

«Вже й вечера буде скоро,
Булькає вода...»
Але мати у ту пору
Діток спати вклада.

— Спіть, мої маленькі, лю-лі,
Спіть, мої сини...
І сини її поснули,
Бачать добре сні.

А у снах тих плов їм сниться,
Пари теплий вир...
Мати мовчки метушиться,
Погаша тандир.

— Як же так, — шахір питав, —
Чи нема води?
Хто ж дітей своїх вкладає
Спати без їди?

— О, молла, щоб міг ти знати
Долю бідняка... —
І скилилась тихо мати
Біля казанка.

* Тандир — піч.

— О, молла, потрібне вміння
Їсти їм зварить...
Я кладу в казан каміння,
Щоб дітей дурити.

І коли пита дитятко,
Захотівши спати:
— Чи зварилось вже ягнятко?
Довго ще чекати?

— Ні, — кажу своїй дитинці,
Хоч на серці гріх, —
Розбуджу вас... —
І поодинці
Спать вкладаю їх.

У Кеміне серце чуле,
Не заснув шахір.
А коли усі поснули, —
Вийшов тихо в двір.

В нічку темну та погожу,
Перелізши загорожу
(Глинняна стіна),
Він тихенько, наче мрійно,
Сам одв'язує спокійно
В бая барана,
І веде до тих поволі,
Хто зазнав гіркої долі —
В хату бідняків.
І вечера є чудова,
Є казан смачного плову...
Розбудив синків.

Ну, а сам кумган і сито
Взяв, радій до сліз,
Вийшов з хати — мовчки, скрито —
І на дах поліз.

І почав він через сито
На дітей водицю лiti.
— Дощик! — діточкі кричать.
— Дощик! — плов смачний їдять.

...Бай устав і позіхає
Солодко сп'яна.
Тільки дивиться — немає
В нього барана.

— Це бідняцькі діти грішні,
Звичка в них така! —
Одягається й поспішно
Іде до бідняка.

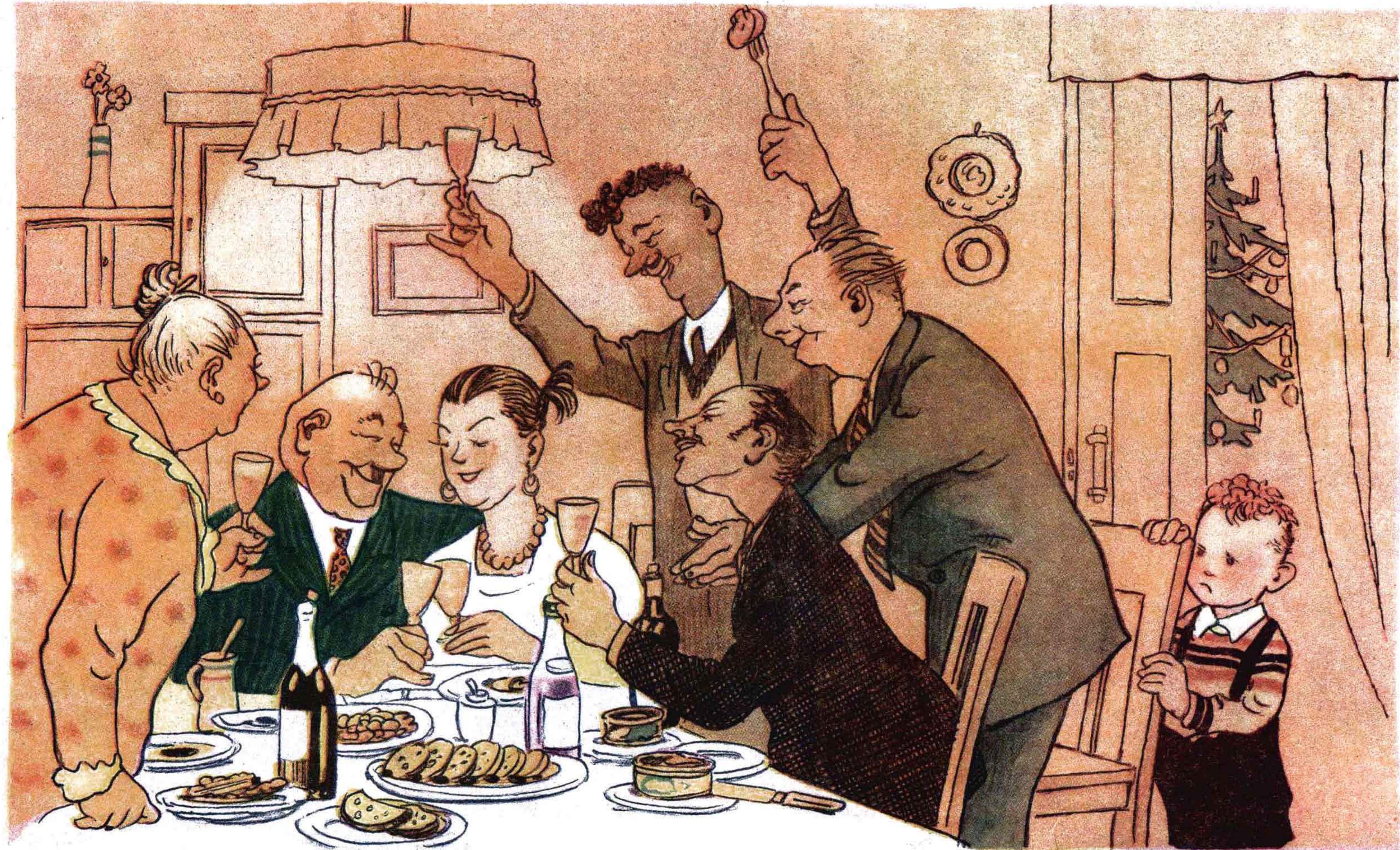
Викликає діток сміло,
Почина питати:
— Ви з барана м'ясо їли?
— Іли! — ті кричат.

— А коли ж ви їли, діти?
Знов питаю вас...
— Уночі, як крапоті
Дощ почав на нас. —

А тому, що дощ останній
Був давним-давно,
Бай подумав: «В час цей ранній
Дітям все одно.
Це вони, мабуть, згадали
Те, що бачать в сні:
Як баранину жували
Ще десь навесні...»

Іде він лютий, не всміхнеться,
Пальці крутить, мне,
А услід йому смеється
Добрий Кеміне.

Мал. С. САМУМА

— Знову Новий рік, і знову нова мама...

Коли весела компанія випила за процвітання рідного міста-курорту, голова виконокому Ялтинської міськради т. Тарасов налив усім ще по одній і сказав:

— Я піднімаю тост за тих, хто прикрашає наше місто. Вип'ємо за здоров'я дорогих архітекторів, тут присутніх.

— За кого конкретно?

— Ну,— мовив голова міськради,— хоча б за здоров'я шановних товаришів Шуманської і Скокан, авторів проекту санаторію «Гірський».

— Того самого, що про нього будівельники вже пісню співають:

Стою я на горі
та й дивлюсь на море,
Плачути мої очі...

— Плачуть?... Цікаво, чого ж вони плачуть?

— А того, що будівельникам шкода чотирьох мільйонів карбованців, які з примхи проектантів витрачаються на нікому непотрібні пишні ротонди, на височенні залізобетонні стовпи, понаставлювані скрізь, нарешті — перед... пожежним сараєм.

Голова міськради сам ледве не оставів, почувши це.

— Невже?! А мені про це не доповіли... Ну, гаразд, в такому разі пропоную випити за архітектора Михайлівського. Золоті руки!

— Що золоті,— це правда! — глузливо засміялися Скокан і Шуманська.— За що не візьмуться — золотом сміять!

— Я просив би — без образу! — рвучко скопився Михайлівський з місця.

— А ми й не хочемо нікого ображати, ми тільки хочемо нагадати, що саме ці руки проектували «Нижню Ореанду»...

— Тихше, товариші... — спробував Олександр Максимович Тарасов вгамувати гостей, але добитись чого-небудь було неможливо.

— Ми хочемо нагадати, що головний корпус «Нижньої Ореанди» весь облицюваний плитами з дуже цінного інкерману. Мало того, кожну плиту, за проектом Михайлівського, кріпили до стіни анкерами з неіржавіючої сталі.

— Але й цього проектантові було замало! — гукнув співавтор Шуманської.— Інші корпуси до половини прикрашені дорогим діоритом. Навіть балкони, і ті виблискують полірованим діоритом. А чого вартий оцей шик? Адже санаторій не став зручнішим од того, що проектант з кам'яною байдужістю викинув на вітер сотні тисяч карбованців.

— Ну,— почулося кілька голосів,— ми за таке марнотратство пити не будемо!..

— І ми теж...

— І ми...

— Гм... справді... — промірив голова міськради.— Воно, дійсно...

— Вип'ємо краще за Бронникова! — гукнув хтось.— За того, хто в санаторії Міністерства електростанцій спроектував стадіон з колонадою.

— Даруйте,— подав голос сам Бронников,— але я стадіону не спроектував.

— А їдалня з величезною колонадою? Хіба це не ваша робота? Адже тут не тільки їсти-пити, але й у футбола грati можна. А в палацах? Бували ви в палацах? Бачили, яка там тіснота? Знаєте, що приїжджих там часто зустрічають чемним запрошенням: «Сідайте, на чім стоїте, та ще й ноги звішуйте...»

Бронников втягнув голову в плечі, але на нього так і сипалися важкі, як каміння, запитання:

— А чи відомо вам, що один приїжджий підрахував: грошей, з'їдених однією тільки колонадою перед їдалнею, цілком вистачило б на будівництво нового павільйону на 50 ліжок?

— Годі, годі, товариші,— знову втрутівся голова міськради.— Сьогодні свято, Новий рік, а ви затіяли таку сумну розмову. Треба веселитися, товариші! Я прошу випити за людину веселої вдачі, за товариша Турчанінова!

— Автора «Індійської гробниці»?

— Ну-от, і ви тієї ж... — скривився Олександр Максимович Тарасов,— за проектом товариша Турчанінова, як ви всі знаєте, збудовано наш Лівадійський театр...

— Який нагадує величезний катафалк!

— Товариші, товариші, без перебільшень. Прикраси театру створені архітектором Турчаніновим у стилі кращих стародавніх зразків.

— А чи правда, що за рахунок деяких прикрас, знятих з проекту, споруджено ще один театр?

— Товариші...

— Не будемо пити за марнотратника! — категорично заявив архітектор Іраклій Георгійович Татієв і відсунув од себе свій бокал.

— Я — марнотратник? — скипів Турчанінов.— Ви, Іраклію Георгійовичу, смієте мене називати марнотратником?! Та ви краще про себе розкажіть. Хто планував реконструкцію готелю «Парильська комуна»? За чим проектом тепер оце оббивають дубовою панеллю всі внутрішні стіни готелю? Гадаєте, ніхто не відає, у скільки вскочив державі той полірований дуб? Та в Ялті всі знають, що старий реконструйований готель, завдяки вам, кощуте державі дорожче трьох нових.

— Ой, дуб-дуба-дуба!... — раптом долинуло з вулиці. Хтось, видно, достроково зустрів Новий рік.

— Спокійно, товариші, спокійно,— втихомирив гостей хазяїн квартири.— Так ми ніколи не дійдемо згоди. У мене є пропозиція: випити за здоров'я Петра Андрійовича Старикова. Я думаю, всі погодяться, що він, як головний архітектор Ялти, більше, ніж хто-небудь, дбає про красу нашого міста.

— За Петра Андрійовича Старикова? Нізащо!

— Ні в якому разі!..

— Але, друзі, ви забуваєте, що зробив Петро Андрійович для нашого міста. Пригадайте хоча б новий вхід у парк...

— Оту помлезну й малопривабливу споруду, на яку міськрада не пошкодувала 700 тисяч карбованців?!

— Але ж, товариші, наш головний архітектор...

— Про таких, як він, у стародавні часи говорили: «Він не умів зробити красиво, а тому зробив розкішно...» Де вже йому інших повчати та контролювати, коли він сам міри не знає!..

— Товариші, дорогі товариші,— розгубившись, звернувся до гостей голова міськради.— У нас у руках наповнені бокали,— повинні ж ми їх за що-небудь випити...

...Такого довжелезного тосту т. Тарасову проголошувати, звичайно, не доводилося. Ми певні, що Новий рік він зустрів весело й без кур'озів. Але щось подібне могло б трапитись, якби голова виконокому зустрічав Новий рік в колі надто щедрих за рахунок держави архітекторів, які в Ялті почивають себе справді, як на курорті.

А. АРУТЮНЯНЦ,
Г. БЕЗБОРОДЬКО,
спеціальні кореспонденти Перця.

м. Ялта.

РАЙСОБІСПІЛКА

Є така райсобіспілка. І не дуже далеко — у Містках, Ворошиловградської області. Там у райспоживспілці згуртувалася спілка з людей, які собі «цвітущу життя» створюють... Приміром сказати, директор заготівельної котори райспоживспілки Гнат Корнійович Клименко. Попав був у скрутне становище — заготконторівська машина ніяк не справлялася на будівництві його дому. Думаєте, Гнат Корнійович розгубився? Він не з таких! Тільки заготконтора одержала автомашину, зааряджену для колгоспу ім. Хрущова, як заповзятий директор переключив її на роботу по будівництву свого будинку. А коли вона стала вже непотрібною, віддав колгоспові, щоб той не ремствуває. Шифер, толь, цемент та інші будівельні матеріали теж не сушили голови Клименкові. Все, що було призначено для ремонту котори, він перекупив для своєго особняка за мізерні гроші.

Чи ж не рай?

Дивився, дивився рахівник Голубівського ССТ Свилогузов, як колгоспна машина начальників районаготконтори цеглу і ліс везти, і завидки його взяли. А тут іще, мов на спокусу, прибув у сільську крамницю мотоцикл.

Осідав спритний Свилогузов мотоцикла й почав гасати по району. Гасає і донині.

Завідуюча однією з містківських крамниць Мороз чужого не привласнювала, а просто заховала від покупців 450 кілограмів цукру.

Голова райспоживспілки т. Дворядкін все це бачить, все це знає — та мовчить. Я ж, думає, не прокурор, щоб боротися з беззаконнями. А прокурор т. Корсун і собі міркує: «Дворядкін не скаржиться, а мені що — більше всіх треба?»

От тому райсобіспілка й благоденствує...

ХОЧ З МОСТУ У ВОДУ...

Весело живеться у м. Копичинцях (на Тернопільщині) шоферам та іздовим. Особливо тим, яким часто доводиться їздити на станцію Копичинці. Тільки-но вибирається вони з міста, як уже заводять:

— Розпрягайте, хлопці, коні...

Як правило, розпрягання починається зразу ж біля мосту, який давно вже розвалився. З ранку до вечора коло мосту товпляться

люди, — тягнуть, ламають, із землі виривають свої понівеченні машини та вози, і словом, що аж за серце бере, згадують голову райвиконкому т. Миськіва.

У Івана Петровича Миськіва — тонкий музичний слух. Почувши, яку хвалу йому співають, він і сам у відповідь затягує:

— А який біс тебе ніс на дірявий міст?

Отак непомітно минають дні, тижні, місяці...

А виходу з скрутного становища не видно: просто — хоч з мосту та в воду!..

«А ЩЕ В ШЛЯПІ!..»

Інженер Демент'єва М. М. проживає в Києві на Повітрофлотському шосе. Працювати їй доводиться їздити в центр міста.

Одного разу вона сіла в тролейбус о 7 год. 30 хв. ранку. Дрібних грошей у неї не було, і вона дала кондукторові 3 карбованці. Квиток коштує — 80 коп. У кондуктора не знайшлось дрібних, щоб дати решту. Демент'єва, маючи дрібних 50 коп., взяла за них квиток з тим, щоб потім, коли кондуктор наторгує, взяти ще квиток. Додаткового квитка ще не взято, аж тут контролер. І починається. «Впіймано злочинця!» Ніяких пояснень контролер не приймає. «Злочинця», поливаного відповідними епітетами («А ще — образована! А ще в шляпі!» і т. д.), везеться аж до площі Сталіна (це аж від площи Перемоги), де здається знайомому міліціонерові. М. М. Демент'єва «заплатила» З карбованці штрафу контролерові (просто контролер вирвала гроші у пасажирки з рук). Міліціонер (назвався Коршуновим) уявя теж З крб. Квитанцій ніяких гр. Демент'єва не одержала. Вона запізнилася на роботу і дісталася нервове потрясіння.

Поскаржилася пасажирка начальникові трамвайно-тролейбусного управління і дісталася таку відповідь од заступника начальника т. Клеймана:

«Вашу скаргу на вчинки контролера Державінії міліціонера Іванова розглянули... Через те, що у вас не було квитка в момент перевірки, — вимоги контролера Державінії про виплату штрафу — законні».

Вимоги, значить, законні! Так. А поведінка контролера? А образи словами? А невидача квитанції за штраф? А «транспортировка» пасажира від площі Перемоги до площі Сталіна? Це все теж законне?

Між іншим, це далеко не перша скарга на брутальну поведінку деяких працівників трамвайно-тролейбусного управління міста Києва, але керівництво цього управління вважає, що в іхньому хазяйстві все гаразд. Всупереч фактам, розуміється!

ВЕЛИКОТОКМАЦЬКІ ГУМОРИСТИ

Великотокмацька міськрада друкованої продукції видає небагато, тим-то жителі міста не так уже часто мають нагоду посміятися доскочую. Ale інколи така можливість трапляється. От, наприклад, у підписаному головою виконкому міськради т. Коржем і секретарем виконкому т. Дупаком «Обов'язковому рішенні про додержання правил торгівлі», надрукованому великотокмацькою друкарнею, читаємо:

«§ 6

Це обов'язкове рішення поширюється на всю територію міста В. Токмак і діє до 13 травня 1955 року...

§ 8

Це обов'язкове рішення затверджене міською Радою (сесією) 13 травня 1955 року, протокол № 3.

Бідолашне рішення не встигло на світ народитися, як уже й діяти перестало.

От тобі обов'язкове!

«З МЕТОЮ НАВЕДЕННЯ ПОРЯДКУ...»

Як навести порядок у підготовці посівного насіння?

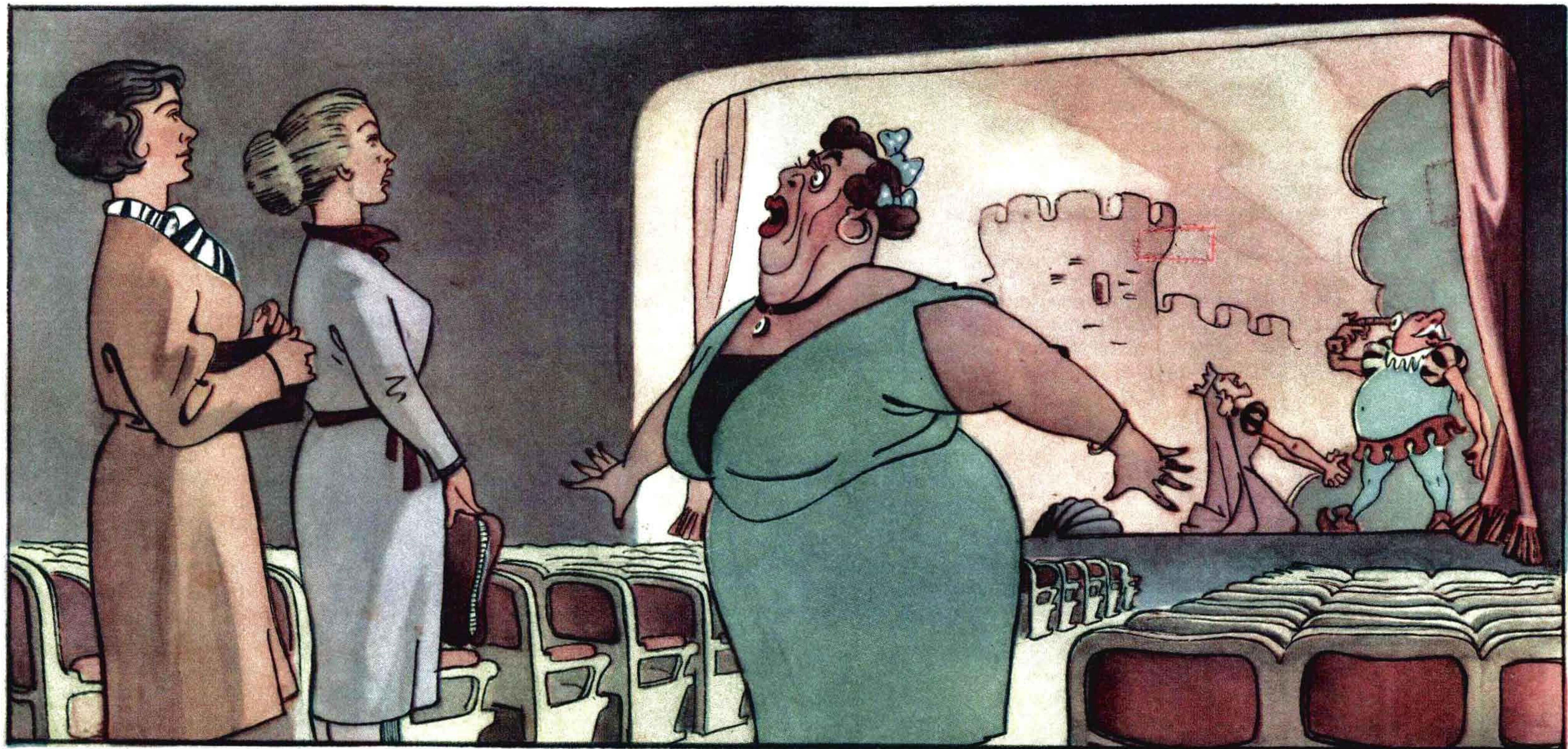
Голова колгоспу ім. Матюшенка, Дергачівського району на Харківщині, одержав таку директиву, підписану головою виконкому Дергачівської ради т. Грепаном, директором МТС т. Журавльовим і головним агрономом МТС т. Ємельяновим. Вони пишуть голові:

«Вчасна і якісна підготовка насіння — запорука високого врожаю наступного року. Однак, цьому питанню приділяється дуже мало уваги. З метою наведення належного порядку в питаннях підготовки насіння вам становлюється з по щоденний графік очистки ц. Цю роботу ви повинні закінчити за робочих днів і подати зразки на аналіз до контрольно-насіннєвої лабораторії. Для проведення цієї роботи у вас повинні щоденно працювати на очистці насіння ОСЗ ... шт., трієрів шт., сортировок »

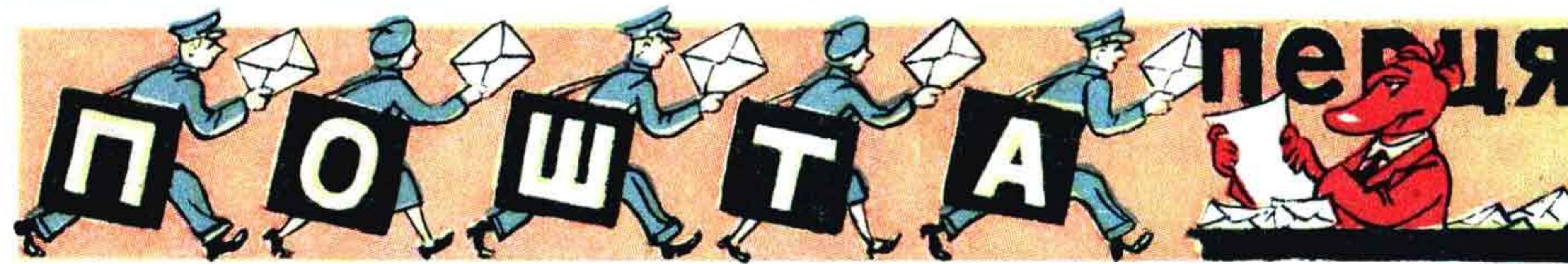
Тепер, керуючись одержаною директивою, голова колгоспу зможе, нарешті, навести повний порядок у підготовці посівного насіння. Аякже! Хіба після таких вказівок може щось неясним лишитися?

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

У деяких театрах молодих акторів дуже довго не випускають на сцену.

— Що? На сцену?!? Тільки через мій труп!.

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

різки і досі не дали?... — «Не дали». — «А де ж гроши?» — «Які гроші?» — «Ми ж у вас були?...»

І так — ось уже рік. Ми питаемо, а директор міжрайбази нам відповідає. А що це найгірший взірець службової безвідповідальності, — цього ще ніхто т. Ляховецькому не пояснив.

Може б, ти, Перче, взяєся за це?

Савранський район,
Одеської області.

ТАРАКАНОВА,
голова колгоспу.

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Хоч і дивно це, але у нашому колгоспі «Більшовик» корови замучили коней.

Не тим, звичайно, що запрягають коней та їздять по сусідніх селах до родичів у гості. Нашим коровам нічого по сусідах никати. Є у них вдома і тепло, і затишок, і харчі доволі. Корови у нас совісні — все більше й більше молока дають.

А возити те молоко доводиться коням щодня аж за 27 кілометрів.

Уже не знаємо, що й робити, чи корів посадити на голодну дієту, щоб дойтися перестали, чи ждати, доки Печенізький маслозавод наважиться організувати у нас або поблизу зливний пункт.

М. РІПА.

Харківська область.

ДЯДЮ ПЕРЧЕ!

Пробач нам, учням Адамівської семирічної школи, що пишемо тобі листа олівцем. Написали б пером, так не можемо. Пер у нашему шкільному ларку і вдень з вогнем не знайдеш, зате ж різних духів — скільки завгодно. Іх, а також пудру і крем кооперація постачає нам безпекою.

Допоможи нам, дядю Перче, обміняти духи на речі, більш потрібні учням. Не бігати ж нам за гусьми та скубти з них пір'я на пера? А кооператорів за таку турботу про нас припудри з своєї перечині. Ім така пудра — якраз до лиця!

За дорученням учнів
В. НЕСВІТА,
голова ради дружини.

Віньковецький район,
Хмельницької області.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМОГ

★ Дніпропетровська облспоживспілка вчасно не підготувалася до прийому овочів, внаслідок чого багато овочів погнило. Про це писалося у фейлетоні «Слова і вітер» («Перець» № 12).

Начальник управління заготівель «Укоопспілки» т. Полоневський повідомив редакцію, що за зрив будівництва плодоовочевих об'єктів начальника будівельного управління Дніпропетровської облспоживспілки Млинарича з роботи знято.

★ У № 18 журналу, в замітці «Нова ріпка», повідомляється про те, що директор Скельського дитячого будинку Лютикова продовжує працювати в дитбудинку, хоч й було викрито, як розкрадача державного добра.

Після виступу Перця Лютикову з роботи знято.

★ У фейлетоні «Здоровенькі були!», адресованому директорові Боромлянської МТС на Сумщині Левченкові П. Я. («Перець» № 19), розповідалося про бюрократичне ставлення Левченка до працівників МТС.

Як повідомило облуправління сільського господарства, фейлетон було обговорено на спеціальній нараді при обласному управлінні в присутності т. Левченка. Нарада визнала критику правильною й суворо попередила т. Левченка.

★ У тому ж номері журналу було вміщено фейлетона «Біг на місці», в якому критикувалося хиби в роботі спортивних організацій Вінниччини та спортивних баз м. Вінниці.

Заст. голови Комітету по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів УРСР т. Косігін повідомив, що комітет обговорив фейлетона на своєму засіданні і визнав критику правильною.

Спеціальним наказом № 668 комітет заждав від голови Вінницького обласного комітету по фізкультурі і спорту т. Михайлова найближчим часом ліквідувати хиби, викриті у фейлетоні. У наказі передбачено ряд конкретних заходів до піднесення фізкультурної роботи в області.

★ Робітники Розівського маслозаводу (Запорізька область) поскаржилися Перцеві на те, що директор заводу Кузін не відповідає своєму призначенню.

При перевірці факти ствердилися. Директора заводу Кузіна з роботи знято.

ЛЮБИЙ ПЕРЧЕ!

Не перший день і не перший місяць у рапортах і навіть у газетах люди б'ють на сполох, нагадують про аварійний стан під'їзної колії Ново-Амвросіївського цементного заводу. Люди пишуть, а директор заводу т. Шостак читає — тільки і всього.

А колія як була аварійною, так і залишилась... Пойді один за одним снують по цій ненадійній колії, а машиністи уже й не чекають вхідних зелених сигналів; вони знають, що семафори давно валаються на землі й іржавіють.

Любий Перче, поясни хоч ти директорові цементного заводу, що з таким ставленням до під'їзних колій він може зазнати серйозної аварії.

І. КАРПЕНКО

Сталінська область.

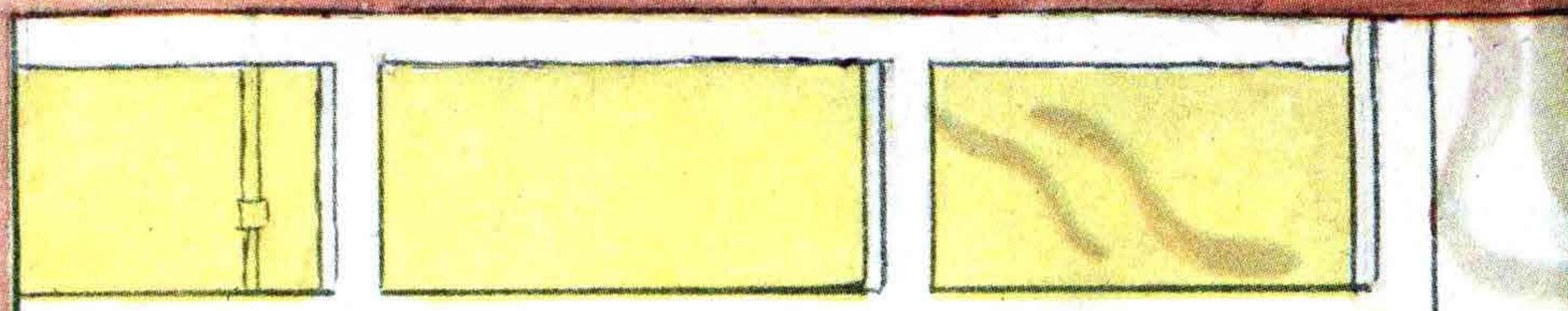
Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: Остап ВІШНЯ, П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво ЦК КПУ «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 4-73-94. 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 1 (324) (на українському языку). Підписано до друку 27. XII. 1955 р. Папір 70×108½=0,75 пап. арк. 2.05 друк. арк.

БФ 19680. Друкарня видавництва ЦК КПУ «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 5392. Тираж 150 000 прим.

НА ЗАМОРСЬКІЙ ГАЗЕТНІЙ КУХНІ

— Що воно так смердить?
— Надійшли свіжі вутки від наших кореспондентів.

Деякі американські й англійські газети були буквально нашпиговані найдикішими вигадками, що подавалися як повідомлення про перебування М. О. Булганина та М. С. Хрущова в Індії, Бірмі й Афганістані.